

अङ्गवलि oder अङ्गवली (अङ्ग + वलि oder वली) f. = अङ्गवलि-का ÇKDr.

अङ्गवलीका (अङ्ग + वलीका) f. = अङ्गवली AK. 2, 4, 3, 11.

अच, अच, अचति NAIGH. 2, 14. अचति, ँत; आनच, ँच; अचिता P. 8, 4, 58, Sch. 1) gehen, DHATUP. 7, 6, 21, 2. VOP. 8, 58. स्वतन्त्रा कथमचति BHAT. 4, 22. वाममानचुर्यज्ञिया मृगा: 14, 99. देवानचति, विधमचति, सकाचति, तिरो ऽचति AK. 3, 1, 34. H. 444. अचति = गतिकर्मन् NAIGH. 2, 14. अच्यात् VOP. 8, 58. अच 26, 102. अचति तिप्रनामाचितमेवाङ्कितं भवति NIR. 5, 17. अचित (DURGA: गत) 11, 25. — 2) ehren DHATUP. 7, 6. अचित und अचिता P. 6, 4, 30. 7, 2, 53. VOP. 26, 102. अच्यात् 8, 4, 1. 58. अचित geehrt AK. 3, 2, 47. H. 447. ausgezeichnet, ausserordentlich: अचिताभ्यां गताभ्याम् (Gang) RAGH. 2, 18. अचितविक्रम 9, 24. geziert (?): वक्त्रं स्वेदकाणाञ्चितम् (Schol. = व्याप्तम्) AMAR. 78. — 3) biegen, krümmen: अङ्गुली: — अचते — आचत ÇAT. BR. 3, 4, 2 — 5. KĀTJ. ÇR. 7, 3, 7. NIR. 5, 28. शिरो ऽचिता BHAT. 9, 40. अचित gebogen NIR. 5, 25. सुदीर्घाञ्चितलाङ्गुला: (ल्लवंगमा:) R. 6, 3, 43. 5, 63, 14. BHAT. 9, 40. मतसिंहाञ्चितस्वन्ध R. 6, 29, 12. दत्तसिंकर्पाञ्चितं वीध्य रामम् 4, 13, 29. पीनाञ्चितगुरुश्रीणी 5, 18, 25. अचितसव्यज्ञानु RAGH. 18, 50. अचितदन्तिपोरु BHAT. 2, 31. नेत्रयुगलं लीलाञ्चितभूलतम् ÇĀK. CH. 128, 15. अचितपद्मानं मुखम् MBH. 1, 7703 (SUND. 3, 25: अचितपत्रातं). पृथुचार्वाञ्चितेनण N. 12, 32. अचितान्तिपद्मम् RAGH. 5, 76. (Sch. अचित = सुन्दर). शीतकाराञ्चितलोचना AMAR. 32. — 4) verlangen, fordern DHATUP. 21, 2. — 5) murmeln, undeutlich sprechen ebend. v. l. — Vgl. अचय्.

— अच wegdücken, wegtreiben: अपामित्रा अपाचितो अचेत: RV. 9, 97, 54.

— आ biegen, krümmen: आच्या ज्ञानु RV. 9, 15, 16. दन्तिणं ज्ञान्वाच्य ÇAT. BR. 2, 4, 2, 1. ĀÇV. GRH. 1, 21. इष्टयाप्याचतु AV. 14, 12, 16. ज्ञान्वाङ्गं mit gebogenem Knie ÇAT. BR. 3, 2, 4, 5. (u. अक्रा ist dieses Beispiel zu streichen).

— उद् aufheben, in die Höhe ziehen: मूलात् कोशमुदद्या नि पिञ्च RV. 5, 83, 8. VS. 10, 19. एकैकमेव पादमुदच्य तिष्ठति (अष्टा): ÇAT. BR. 5, 1, 4, 5. पूर्णात्पूर्णमुदच्यते (ÇĀK.: उद्विच्यते, उद्वक्कति) BRH. AN. UP. 5, 1. उद्वक्तमुदकं कूपात् P. 7, 2, 53, Sch. 8, 2, 48, Sch. VOP. 26, 91. उद्विचितात: BHAT. 2, 31. — 2) ausstossen, ertönen lassen: कुरिम् — अनुगायति काचिद्वद्विचिपञ्चमरागम् GĪT. 1, 39. — Vgl. उदाच.

— उप schöpfen (Wasser): अञ्जलिनाय उपाचति ÇAT. BR. 13, 8, 4, 5.

— नि niederbiegen: अङ्गुली: — न्यचति ÇAT. BR. 3, 1, 3, 25. 2, 2, 36. न्यङ्क्राङ्गुलि 3, 2, 2, 6. auch न्यङ्क्रा 1, 6, 3, 17. 7, 2, 1. 3, 3, 4, 10. 5, 2, 18. — Vgl. न्याच.

— परि umwenden, drehen: अहं तष्टेव बन्धुरं पर्याचामि कृदा मृतिम् cogitationes volvo RV. 10, 119, 5.

— वि 1) auseinander drängen, — biegen: मायाभिरश्चिना पुवं वृत्तं सं च वि चाचय: RV. 5, 78, 6. सं च वि चाच्यसे AV. 4, 49, 2. — 2) ausweiten, ausbreiten: अग्ने व्यचस्व रोदसी उञ्ची AV. 3, 3, 1. उत्सृजन्ति व्यच्यमानं सलिलस्य पृष्ठे 18, 4, 36.

— सम् 1) zusammendrängen: समच्यत वृजना RV. 5, 54, 12; vgl. auch unter वि. — 2) zusammenbiegen: अङ्गुली: समच्य Sch. zu ÇAT. BR. 3, 3, 14. समक्र gebogen: समक्रौ शकुने: पदौ P. 8, 2, 48, Sch. VOP. 26, 90.

अचक्र (3. अ + चक्र) adj. f. आ ohne Räder: नाचक्रो वर्तते रथ: R. 2, 39, 29. der Räder nicht bedürftend, von selbst sich bewegend: अचक्रमिस्तं

महता नि यात über den fahret hin auf eurer Fahrt ohne Räder RV. 5, 42, 10. मूची पात्रसी अचक्रे व्यावातामा 1, 121, 11. अचक्रया यत्स्वधया मुपुर्णो कृत्यं भर्न्मनेवे देवतुष्टम् weil der edle Vogel aus eigenem Antriebe dem Menschen die gottgeliebte Opfergabe brachte 4, 26, 4. 10, 27, 19. 133, 3.

अचतुर्विषय (3. अ + चतुर्विषय [चतुस् + विषय]) 1) m. das dem Auge entrückte Gebiet: अचतुर्विषयं प्रापय्यार्कः तपामुखे er wurde unsichtbar R. 2, 50, 7. — 2) adj. was nicht dem Gebiet des Auges unterworfen ist, mit dem Auge nicht zu bemeistern: अचतुर्विषये दुर्गं न प्रपद्येत M. 4, 77.

अचतुष्क (von 3. अ + चतुस् adj. augenlos BRH. ĀR. UP. 3, 8, 8.

अचतुस् (3. अ + चतुस् adj. augenlos ÇVETĀÇV. UP. 3, 19. blind PAKĀT. I, 393.

अचाडी (3. अ + चाडी von चाड) f. eine fromme Kuh AK. 2, 9, 71. H. 1271.

अचतुर (3. अ + चलर) adj. = अविद्यमानानि चत्वार्यस्य P. 5, 4, 77. VOP. 6, 29.

अचर (3. अ + चर) adj. was sich nicht von der Stelle bewegt: चराणामन्मचर: M. 8, 29. Ueberaus häufig nach चर im comp.; s. चराचर.

अचरत् (3. अ + चरत् part. praes. von चर) adj. unbeweglich RV. 1, 185, 2 (Himmel und Erde). 3, 56, 2.

अचरम (3. अ + चरम) adj. nicht der letzte, unterste: अरा इवेदचरमा अरेव प्र प्र जायते wie Speichen, von denen keine die unterste bleibt, wie (immer sich folgende) Tage entspringen (die Marut's) fort und fort RV. 5, 58, 5.

अचल (3. अ + चल) 1) adj. f. आ unbeweglich: यदा — अचलानि चलन्ति SHAPV. BR. in Ind. St. I, 41, 20. R. 1, 44, 2. 2, 15, 42. 6, 79, 49. ÇĀK. 170. Uebertr.: यदा स्यास्यति निश्चला । समाधावचला बुद्धि: BHAG. 2, 53. — 2) m. a) Berg AK. 2, 3, 1. TRĀK. 3, 3, 379. H. 1027. an. 3, 623. MED. I. 59. R. 1, 6, 24. 40, 4. N. 5, 3, 12, 4. अचलेन्द्र R. 2, 94, 6. 3, 33, 38. Am Ende eines adj. comp. f. आ R. 4, 26, 15. — b) Nagel, Bolzen H. an. 3, 623. MED. I. 59. — c) Çiva, Çiv. — d) der erste der 9 weissen Bala's H. 698. — 3) f. अचला a) Erde AK. 2, 1, 2. TRĀK. 3, 3, 379. H. 936. an. 3, 624. MED. I. 59. — b) Name einer der 10 Erden bei den Buddhisten; s. zu H. 233.

अचलकीला (von अचल + कील) f. Erde ÇABDAR. im ÇKDr.

अचलविष् (अचल + विष्) m. Kokila, Cuculus indicus, ÇABDAR. im ÇKDr.

अचलधृति (अचल + धृति) f. Name eines Metrums (4 mal 16 kurze Silben) COLEBR. Misc. Ess. II, 155. 162.

अचलधातर (अचल + धातर) m. N. einer der 11 Gaṇādhīpa's bei den Gāina's H. 32.

अचलमति (अचल + मति) m. N. eines Rakshas, LALIT. 300.

अचलासतमी (अचला + सतमी) f. N. des 49sten Adhājā im Bhavishjottorapurāṇa Verz. d. B. H. No. 468.

अचार (3. अ + चार) P. 6, 2, 160.

अचिकित्स (3. अ + चिकित्स) adj. nicht verstehend RV. 1, 164, 6.

अचिक्राण (3. अ + चिक्राण) adj. nicht weich, rauh AK. 3, 4, 227.

अचिन्त (3. अ + चित्) adj. 1) gedankenlos, thöricht: न वा निपयान्यचितं अभून् RV. 7, 61, 5. अचेतपदचित: 7, 86, 7. — 2) unförmig, rucklos (auch